

lægge en Ed, som efter hans Overbevisning er en syndig Handling.

Eden er ikke saa populær nu, som den har været. Jeg mindes saaledes, at den første Vinter, jeg sad her i Rigsdagen, havde vi et Forslag for om Patent, og der var indført i dette Lovforslag, at Kommissionens Medlemmer skulde være edsvorne. Vi ønskede at faa dem fritagne derfor og forhandlede derfor med Indenrigsministeren, om det ikke kunde lade sig gøre. Jo, svarede han, det kunde det saamænd meget godt for mit Vedkommende, for jeg er af den Anskuelse, at kan man ikke faa Folk til at være sanddru og ærlige, uden at de bande paa det, saa er det ikke meget værd. Han antog altsaa, at det at aflægge Ed, var slet og ret at bande paa, at det var rigtigt, hvad man sagde, eller at man vilde gøre saadan eller saadan, og jeg tror, at mange staa med den samme Opfattelse. Men jeg tror, at det var bedst, at de Mennesker, der ikke have en bedre Opfattelse af Eden, bleve fri for at aflægge den, og de, som af religiøse Grunde ikke ønske at aflægge den, kan man være vis paa ere saa samvittighedsfulde Mennesker, at de nok skulde tale Sandhed, uden at de komme til at aflægge Ed.

Jeg vil derfor slutte med at gøre den Opfattelse gældende, at for dem, for hvem Eden virkelig er en Alvorssag, behøver den ikke at være foreskrevet, for de tale nok Sandheden alligevel, og for dem, der tage Eden mere letsindigt, vil den aldrig være bindende, og det var derfor bedst, om de bleve fri for at aflægge Eden; det eneste bindende Middel, der findes for de sidste, for at faa dem til at tale Sandhed, er Straffebestemmelserne. Lad os derfor se at komme saa vidt nu i det 20de Aarhundrede, at vi afskaffe den forældede Ed med hele sin Formular. Jeg hører nok, at den haarrejsende Tordentale, der skal holdes for dem, skal afskaffes, i hvert Fald efter Flertallets Ændringsforslag, men selve Edsformularen er af den Beskaffenhed, at en hel Del alvorlige Mennesker ikke vil eller tør aflægge Eden alligevel, og den behøves heller ikke for deres Vedkommende. For dem, som tage det mere letsindigt, vil Eden heller ikke have megen Betydning, her ville skærpene Straffebestemmelser langt bedre tvinge dem til at sige Sandheden end nu Edsaflæggelsen.

Justitsministeren (Alberti): Naar det ærede Medlems Overbevisning paa dette Punkt er saa stærk, at han føler, at han

maa sætte den over Sagen i det hele, bør han selvfølgelig følge sin Overbevisning, men han bør da ikke sige, at han har støttet Ministeriet i denne Sag.

Slengerik: Vi hørte forleden Dag, da der var Spørgsmaal om de gejstlige Retters Afskaffelse, at den højtærede Kultusminister argumenterede med, at vi ved at stemme for Ændringsforslaget vilde binde Lodder paa dette Lovforslag, der vilde trække det til Bunds, og i Dag have vi hørt den højtærede Justitsminister sige angaaende Ændringsforslaget om Edens Afskaffelse, at hvis vi stemme for disse Ændringsforslag, saa vil det være det samme som at nægte Lovforslagets Overgang til 3die Behandling. Ja, saadanne Udtalelser høre jo til den Slags Argumenter, som kunne gøre Virkning til en vis Grad, men som ogsaa kræve visse bestemte Forudsætninger for med Held at kunne anvendes. Jeg skal nu ikke falde for Fristelsen til at udtale mig om, i hvor høj en Grad et saadant Arguments gentagne Anvendelse kan have eller vil faa Indflydelse paa saadanne Forudsætningers bestandige Tilstedeværelse, jeg skal kun i al Almindelighed sige, at rent sagligt set have den Slags Argumenter jo ikke megen Vægt. Jeg forstaaer, at naar disse Argumenter blive anvendte i saa høj en Grad, som Tilfældet er i denne Forhandling, vil det være ret ørkesløst at komme ind paa saarlige Argumenters Anvendelse i Øjeblikket.

Jeg skal derfor indskrænke mig til nu, da jeg har Ordet, at rette et Spørgsmaal til den højtærede Justitsminister. Da jeg i Gaar havde omtalt den nu brugelige Formaningstale ved Edens Aflæggelse, udtalte den højtærede Justitsminister i Anledning deraf, at det havde jeg ikke behøvet; thi hvis jeg nøjere havde gennemlæst Lovforslaget, vilde jeg have fundet, at det netop bestemte, at denne Formaningstale skulde bortfalde herefter. Jeg mener, at jeg nogenlunde nøje har gennemlæst dette Lovforslag, men jeg har ikke været i Stand til at finde nogen som helst Bestemmelse i saa Henseende. Jeg maa selvfølgelig alligevel tro den højtærede Justitsminister paa hans Ord, men jeg vil dog bede den højtærede Justitsminister vise mig den Venlighed at paavise mig, i hvilken Paragraf i Lovforslaget en saadan Bestemmelse findes.

Justitsministeren (Alberti): Det er i § 278.